

KS Bedrift Avfall mot 2020

Pål Smits

Leder av utvalget i KS Bedrift Avfall

KS BedriftAvfall

1. Hvor skal vi?

Hva er det grunnleggende å ivareta videre?

- a) KSB Avfall forsvarer kommunenes rett til å:
 - Bestemme over eget husholdningsavfall og avfall fra egne virksomheter, både når det gjelder innsamling og behandling.
 - Finne løsninger som er best tilpasset lokale forhold. Dette sammenfaller med regjeringens ønske om å styrke det lokale selvstyret.
- b) KSB Avfall representerer helhetstenkning.

Kretsløpsøkonomi og det grønne skiftet

Kretsløpsøkonomi betyr at ressurser forblir i økonomien selv om det ikke nødvendigvis er til sin opprinnelige bruk. Kretsløpsøkonomi er basert på mer effektiv ressursutnyttelse i form av økodesign, slik at produktene egner seg for ombruk, reparasjon og gjenvinning.

I praksis innebærer dette mindre uttak av nye råmaterialer og å redusere avfallsmengdene til et minimum.

=> Derfor står også hele avfallsbransjen sentralt i tenkningen om en kretsløpsbasert økonomi.

Hva skal KS Bedrift Avfall være for medlemmene i et langsiktig perspektiv?

KS Bedrift Avfall skal være de kommunale avfallsvirksomhetenes viktigste samarbeidspartner og talerør når rammebetingelser ønskes endret - ved lover, regler og retningslinjer – enten de utformes lokalt, regionalt, nasjonalt eller internasjonalt.

2. Hvor står vi?

KS Bedrift Avfall

KS Bedrift Avfall (KSB Avfall) ble opprettet som eget utvalg i 2009, under Bedriftsstyret i KS Bedrift. Utvalget består av fem faste medlemmer og 3 varamedlemmer, som velges for fire år av gangen på generalforsamlingen. Utvalget har utvidede fullmakter til å beslutte om KSB Avfalls arbeid.

Leder sitter også som fast representant i Bedriftsstyret. Per 01.01.16 er det 93 avfallsmedlemmer, dvs. samtlige kommunale IKS-selskaper, med mange av deres datterselskaper.

Målsettinger

KSB Avfall arbeider for rammebetingelser på alle beslutningsnivåer (lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt/EU) for de kommunalt eide avfallsbedriftene, som:

- a) Ivaretar samfunnsoppdraget medlemmene har med å redusere utslipp til jord, luft og vann. I tillegg bidrar medlemmene til bedre helse og sikkerhet i lokalsamfunnene når de utfører sine lovpålagte oppgaver.
- b) Forsvarer kommunal styringsrett innen organisering av selskap, avfallstjenester for husholdninger og egne virksomheter.
- c) Sikrer valgfrihet av teknologi for innsamling og behandling
- d) Ser avfallsstrømmene i sammenheng med andre samfunnsområder. I et ressursperspektiv er også nærhetsprinsippet viktig når behandlingsløsninger for avfall skal velges

- e) Ser nye politiske initiativ i sammenheng med eksisterende løsninger, slik at det gir bærekraftig investeringstakt
- f) Gir en riktig fordeling av kostnader på avfallstjenester. Bruker avfallshierarkiet som rettesnor for valg av løsninger for innsamling, transport og behandling av avfall
- g) Sikrer nasjonal kapasitet i alle typer anlegg, også med tanke på reservekapasitet og beredskap
- h) Utgjør viktige aktører i det grønne skiftet, og står for verdiskaping til lokalsamfunnene, samtidig med at en bidrar til best mulig utnyttelse av ressursene iht. kretsløpsøkonomisk tenkning.
- i) Ivaretar medlemmenes samfunnsansvar ved gjennomføring av offentlige anskaffelser.

Administrasjonen

Staben som er tilknyttet KSB Avfalls utvalg har økonomisk, samfunnsfaglig, kommunikasjonsfaglig, juridisk og politisk kompetanse. De ansatte har først og fremst erfaring fra offentlig sektor, men også fra privat sektor.

KSB Avfalls team består i dag av tre fulltidsstillinger, samt advokat som deles med øvrige områder i KS Bedrift. I tillegg er det fem fulltidsstillinger tilknyttet arbeidsgiverservice, som også bistår medlemmene i avfallssektoren.

Medlemmene

Felles for medlemmene er kommunalt eierskap, og flertallet er organisert enten som IKS eller AS. Geografisk dekker avfallsmedlemmene hele landet, og hadde i 2013 ansvar for å håndtere ca. 2,4 millioner tonn husholdningsavfall. Dette utgjorde 22 prosent av landets totale avfallsmengder på 11,2 millioner tonn.

Kommunale og private aktører

Kommunenes lovpålagte andel av totale avfallsmengder utgjør ca. 25 % (2,4 Mtonn) Mange kommuner velger likevel å konkurranseutsette deler av dette. Som følge av konkurranseutsettingen håndterer private aktører over 80 prosent av de totale avfallsmengdene. Samtidig håndterer enkelte kommuner også noe næringsavfall.

Viktigste meningsmotstandere

Norsk Industri (NI)

Arbeidsgiverorganisasjon organisert under NHO, og er vår viktigste meningsmotstander.

Maskinentreprenørenes Forbund (MEF)

Bestående hovedsakelig av mindre transportører og maskineiere.

Viktigste samarbeidspartnere

KS (Kommunesektorens organisasjon) er vår viktigste samarbeidspartner, og er arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for alle landets kommuner og fylkeskommuner. De representerer også eierne til medlemmene i hele KS Bedrift.

Avfall Norge (AN) er en bransjeorganisasjon for avfall, med både private og offentlige aktører. Flertallet av KSB Avfalls medlemmer er også medlemmer i AN.

CEMR – Centre of European Municipalities and Regions

– er en paraplyorganisasjon på europeisk nivå med KS-ene i Europa. Det er politisk styrt, og arbeider gjennom ekspertgrupper som oppstår ved behov.

Fra 2014 leder KSB Avfall Expert Group Waste.

CEEP – The European Centre of Employers and Enterprises Providing Public Services.

En paraplyorganisasjon for KS Bedriftene i Europa.
CEEP er en av tre anerkjente parter i den sosiale dialogen i Europas arbeidsliv og derfor en tydelig og synlig aktør.

ACR+ - Association of Cities and Regions.

Har medlemmer fra alle sektorer. Tilbyr arenaer for samarbeid knyttet til miljø, avfall, forebygging og produsentansvar.

3. Hvordan skal vi komme dit vi vil?

Et godt men utfordrende utgangspunkt

Som organisasjon må KS Bedrift sies å ha forutsetninger som skal til for å nå et mål som angitt over. KS Bedrift er både arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, hvilket gir forhandlingsposisjoner mellom partene i arbeidslivet.

Et kompetent og slagkraftig KSB Avfall

KSB Avfall skal ha et tilbud til avfallsmedlemmer i kommunal sektor.

Vi er kommunesektorens sentrale organisasjon og samarbeidspartner på avfallsområdet, og kan tilby nødvendig næringspolitisk kompetanse. Det gir anledning til agendasetting, utvikling og påvirkning som svarer til en ambisiøs målsetting mot 2020.

For å nå målene, må KS Bedrift Avfall være en organisasjon med:

- 1) Politisk kompetanse og godt nettverk for aktivt påvirkningsarbeid*
- 2) Kommunikasjonsarbeid for å støtte både påvirknings- og informasjonsarbeidet (innad og utad).*
- 3) Juridisk kompetanse*
- 4) Økonomisk kompetanse på skatt, avgifter (og selskapsorganisering)*

- 5) *Fagspesialister innenfor de områdene medlemmene har utpekt som prioritert*
- 6) *Utredningsmidler*
- 7) *Kurs- og konferanseportefølje som dekker medlemmenes behov fra fag til ledelse*
- 8) *Nettverk der alle kommunale interesser samles (etater og bedrifter)*
- 9) *Representasjon i Brussel for å innhente informasjon, men også for aktiv påvirkning av politikk/rammebetingelser*